

Preek Openbaring 2: 1-7

Broeders, zusters,

Dit is alweer de vierde preek die ik houd over de gemeente in Efeze. We hebben een aantal weken geleden gezien hoe de gemeente ontstond. Hoe in Efeze Demetrius de zilversmid het volk opzette tegen de gemeente omdat zijn handeltje in zilveren tempeltjes van Artemis in de verdrukking kwam. Mensen die tot geloof kwamen hadden geen interesse meer voor zijn handel.

Daarna heb ik twee keer gepreekt over de brief van Paulus aan de Efeziërs. In het overbekende gedeelte over de geestelijke wapenrusting lazen we hoe Paulus opriep om staande te blijven en weerstand te bieden ondanks alle tegenstand.

In de tweede preek hebben we stilgestaan bij Efeze 3, waar Paulus bidt voor de geloofsgroei van de jonggelovigen en dat je in dat groeiproces niet zonder je geloofsgenoten kunt. Alleen samen met alle heiligen krijg je zicht op de grootheid van Jezus' liefde.

Vandaag hebben we gelezen in Openbaring. De apostel Paulus is inmiddels gestorven. De laatst overgebleven apostel is Johannes. Johannes is oud geworden en zit verbannen op het eiland Patmos. En daar op dat eiland openbaart de Here Jezus zich aan hem.

Johannes, die hier op aarde met Jezus heeft opgetrokken, hij is de discipel die Jezus lief had, krijgt nu de Here Jezus te zien in zijn volle glorie. En die verschijning maakte zo veel indruk dat Johannes als dood neervalt. Toen Jezus naar de aarde kwam, heeft Hij zich ontledigd, Hij verscheen niet in goddelijke heerlijkheid, maar heeft de gedaante van een dienstknecht aangenomen. Diezelfde Here Jezus verschijnt hier aan Johannes, niet als dienstknecht maar als de Here der heren, de verheerlijkte Koning, bekleed met een tot de voeten reikend gewaad, de borsten omgord met een gouden gordel, zijn hoofd en haar wit als witte wol, als sneeuw, en met ogen als een vuurvlam, en zijn voeten waren als koperbrons, en zijn stem was als een geluid van vele wateren. Hij heeft zeven sterren in zijn hand en uit zijn mond komt een tweesnijdend zwaard. Zijn aanzien is gelijk de zon die schijnt in al zijn kracht. Johannes, die Jezus kende als geen ander, gaat plat. Hij kan het nauwelijks verdragen. Zoveel macht en zoveel heerlijkheid.....

De zeven sterren die Jezus in zijn hand heeft verwijzen naar zeven boodschappers van zeven gemeenten. Of met deze boodschapper een mens of een engel wordt bedoeld is niet helemaal duidelijk. Johannes krijgt in ieder geval van Jezus de opdracht om aan zeven

gemeenten een brief te schrijven. En één van de gemeenten is Efeze, dezelfde gemeente waar ooit de opschudding met Demetrius plaatsvond, dezelfde gemeente aan wie Paulus ooit zijn brief heeft geschreven. Die gemeente moet Johannes een brief schrijven. En Johannes moet de gemeente waarschuwen. Bekeert u! En zo niet dan zal ik de kandelaar, dat is de gemeente, van zijn plaats wegnemen.

Dat is best pittig en dreigend. Dan moet de situatie zeer ernstig zijn daar in die gemeente. Als Jezus dreigt de gemeente van zijn plaats te nemen, dan is er wel wat aan de hand. Wat is nu het punt waarom die gemeente zo ernstig gewaarschuwd wordt? De gemeente had zijn eerste liefde verlaten! Christen zijn, gelovig zijn, heeft alles te maken met liefde! Een gelovige is tot in het diepst van z'n wezen getroffen door de liefde van Jezus en dat motiveert hem of haar om die liefde van Jezus te beantwoorden met wederliefde en een toegewijd hart. Dat is de kern van geloven. In de preek over Efeze 3 hebben we gezegd dat ons geloof is geworteld en gefundeerd in de liefde (3:17). En daar moeten die Efeziërs naar terug. Terug naar waar het allemaal begon: de liefde van Jezus en de liefde tot Jezus.... En daar wil ik vandaag ook met u over nadenken. Hoe staat het met die liefde? Ik leer uit de brief die Johannes namens Jezus schrijft dat daar alles van af hangt. Er waren best goede dingen in die gemeente. Er was volharding in de waarheid. De gemeente spande zich in om alles wat verkondigd werd te toetsen: komt het overeen met de Bijbel, is dit van God wat verkondigd wordt. Niet iedere boodschapper werd zomaar toegelaten op de preekstoel. En was iets in strijd met Gods woord dan verzette men zich. Zo hield men ook de Nikolaïeten buiten de deur. We weten niet helemaal precies wat die Nikolaïeten verkondigden, maar dat het in strijd was met Gods woord blijkt wel uit het feit dat Jezus ook een afkeer van hun werken had. In Efeze waaide men echt niet met elke hype mee, men maakte bewust keuzes en was zuinig op de boodschap die was toevertrouwd. De gemeente van Efeze deed geen water bij de wijn en liet zich niet meeslepen door allerlei meningen en opinies binnen de samenleving. Misschien werden ze wel vreemd aangekeken, ouderwets, een beetje van een andere planeet, een gemeente die niet wil meewaaien met allerlei winden van leer. Daarvoor is het Evangelie, de redding door de Here Jezus, het leven van vergeving en genade te dierbaar. En niet toestaan dat welke invloed dan ook daaraan afbreuk doet! Efeze was echt een gemeente die wij vandaag bijbelgetrouw zouden noemen, orthodox in de leer, er zou waarschijnlijk heel veel herkenning zijn als wij in gesprek zouden gaan met deze Efeziërs. Wij houden er ook van om pal voor de waarheid te staan. Maar ondanks al dat positieve, bijbelgetrouwe, orthodoxe klinkt er een stevige waarschuwing. En die Boodschap komt vandaag ook naar ons. . Met al je bijbelgetrouw zijn

kan het er zo slecht aan toe zijn dat Jezus moet dreigen om de kandelaar weg te halen. In Efeze was geen enkele reden om zelfgenoegzaam achterover te leunen. En de vraag dringt zich vandaar aan ons op hoe het er bij ons voorstaat.

Want in een gemeente waar men pal staat voor de waarheid maar waar de liefde ontbreekt, is er sprake van hete hoofden en koude harten. En dat lijkt daar in Efeze ook aan de hand te zijn. De liefde is verdwenen. O ja, er zijn activiteiten voldoende. Naar onze situatie vertaald, het koor zingt door, commissies vergaderen, het combo oefent, er wordt aan het orgel gesleuteld, het bruist van de activiteiten.....maar toch moet Jezus zeggen, er is geen liefde. Dat kan dus maar zo. Hoe zou zo iets nou kunnen ontstaan?

Misschien is het wel het gewone, dagelijkse drukke leven dat er voor zorgt dat de liefde opdroogt. Ik merk dat vandaag de dag ook. Vooral jonge gezinnen zijn enorm druk, met het in de lucht houden van allerlei ballen. Man en vrouw werken beiden buiten de deur, kinderen moeten naar de oppas gebracht, in de spaarzame vrije tijd moet natuurlijk ook nog aan sport of muziek gedaan worden, en zo is er maar nauwelijks tijd om in je huwelijk en gezin te investeren. En je geloof.....natuurlijk, we doen nog steeds ons ding in de gemeente, maar ondertussen....Bidden en Bijbellezen voelt als moeten, naar de kerk gaan wordt een sleur. De mensen met een groot plichtsbesef houden het nog een poosje vol en de mensen met wat minder verantwoordelijkheidsgevoel geven al een tijdje 'niet thuis' als er een beroep op hen gedaan wordt. De vraag die zich dan opdringt is deze....hoe zit het met je liefde? Waar is je eerste liefde? Is die er nog? Waar is die vlam van het geloof gebleven? Je was er zo vol van.... Herken je dat gevaar? Het gevaar dat we midden in onze christelijke activiteiten de liefde onderweg verliezen. We kunnen zo druk zijn met het werk van de Heer dat we de Heer van het werk vergeten. Zodoende wordt geloven niet meer dan het nakomen van allerlei verplichtingen en het meedoen aan activiteiten. We tuigen een organisatie op met een heleboel commissies en bezigheden en geloof is dan dat je daar je steentje aan bijdraagt. Geloven wordt zodoende een moeten!

Waar is de liefde?

Nu kunt u denken dat ik daarom maar pleit voor meer vrijblijvendheid in de gemeente. Maak je niet te druk, we hebben allemaal al zoveel op ons bordje. Een beetje relaxed graag. Niet te fanatiek in je kerkgang, niet dagelijks je Bijbel lezen, geen bijdrage leveren aan de gemeenteactiviteiten. Een soort middenweg tussen de uitersten van 'teveel moeten' en het andere uiterste van 'de vrijblijvendheid'.

Nee dat is niet wat Jezus voor ogen heeft toen Hij Johannes de opdracht gaf deze brief te schrijven. Hij vraagt een andere weg: de weg van de liefde. Die weg loopt niet midden

tussen moeten en vrijblijvendheid door. Die weg gaat er helemaal omheen. God zoekt geen hardwerkende gemeente en Hij zoekt ook geen vrijblijvende gemeente. God zoekt een kandelaar, een gemeente die brandt van liefde. Een gemeente die in vuur en vlam staat...aangewakkerd door de liefde van Christus voor Zijn gemeente.

Dat laatste is denk ik heel belangrijk. In Efeze was activiteit genoeg, maar de liefde ontbrak. Nu kun je zo makkelijk de mensen gaan aansporen om door te gaan met alle activiteiten, maar dan uit echte liefde. En mensen gaan vreselijk hun best doen om liefde de basis te laten zijn. Maar dan beseffen we nog niet voldoende dat onze liefde voor God en de gemeente geen prestatie is, geen activiteit van onszelf, maar dat het begint bij Christus liefde voor ons. Wij hebben lief omdat Hij ons eerst heeft liefgehad, schrijft Johannes in 1 Joh. 4:19. Dat is de eerste liefde waarnaar Jezus ons terugroept. Niet onze gevoelens van liefde voor God, maar de liefde van God voor ons. Die liefde moeten we indrinken, in ons opnemen, tot ons nemen. Dat is niet zozeer een doen, maar een zijn. Het begint niet met doen, maar met ontvangen. Dat ontvangen moet voorafgaan aan het doen. Want als je ontvangt dan gaat het borrelen van binnen. Als je tot je laat doordringen dat God jou uit liefde heeft geschapen. Als je tot je laat doordringen dat de komst van Jezus naar deze wereld alles te maken heeft met de liefde van God voor jou, een liefde die zo groot is, dat God voor jou het mooiste gaf dat Hij had, z'n eigen troetelkind gaf Hij prijs aan afschuwelijke martelingen, om jou te kunnen vrijkopen van de slavernij van zonde en dood. Als je tot je laat doordringen dat de Schepper van hemel en aarde een plan met je heeft, dat Hij je nooit zal loslaten, dat Hij je leven zin wil geven....als je dat begint te beseffen, dan breekt de verwondering door.....dan begint het te tintelen....dan wordt geloven genieten. Maar zolang je in de doe-stand staat, ik moet bidden, ik moet Bijbellezen, ik moet naar de kerk, dan kom je niet tot genieten, tot vreugde en verwondering. Dan wordt geloven koud en kil en mis je de warmte van de liefde.

Mag ik eens vragen: herken je daar iets van? Die valkuil om in de doe-stand te gaan staan, zonder dat je jezelf warmt aan die liefde van God? Ik wel.....hoe makkelijk is het om te berusten in een soort automatische-geloofs-piloot. Kan God Zijn liefde nog wel aan je kwijt, of zit je leven zo propvol met activiteiten dat je niet eens meer aan die vraag toekomt. Gun je jezelf nog de ruimte om je te koesteren in de liefde van je Hemelse Vader? Of ben je te hard voor jezelf? Verwacht je te veel van jezelf? Moet je te veel van jezelf?

Johannes roept de gemeente van Efeze op zich te bekeren. Dat kan dus.....blijkbaar gaat het hier niet over tot geloof komen, maar je bekeren van een verkeerde weg. Dat kan dus

nodig zijn. Mensen die al gelovig zijn oproepen tot bekering. Bekering is in dit geval je leven uit de doe-stand zetten en eerst in de ontvangst-stand gaan staan, voordat je ook nog maar een stap zet in de gemeente. Als wij niet leren om ontvangers te worden, maar gewoon diezelfde doeners blijven, dan zal ondanks al onze inspanning en ondanks al onze activiteiten de kandelaar een keer worden weggenomen. Dat is de ernstige waarschuwing die Jezus laat klinken in de gemeente van Efeze. Dan zal er geen kandelaar meer zijn. Dan wordt er geen Evangelie meer verspreid in de omgeving van Efeze. Dan gaat het kaarsje langzaam uit. In de storm van alle activiteiten is het uitgewaaid. Er is geen verwondering meer, geen tinteling, geen sprankeling, niets meer om voor te branden en dan dooft het licht vanzelf.

Als we dit, wat we behandeld hebben, nu eens op ons zelf betrekken. U mag best weten dat ik me wel eens zorgen maak over het feit dat heel veel activiteiten in de gemeente door weinig mensen worden gedaan. Of anders gezegd er zijn veel mensen in de gemeente die zich niet of nauwelijks inzetten voor de gemeente.

Maar vandaag worden we erbij bepaald dat niet de eerste vraag is of je meedoet, maar hoe je meedoet. In Efeze waren waarschijnlijk mensen genoeg die bijdroegen aan alle inspanningen. Activiteiten zat. Maar er was een andere vraag. Een vraag die dieper afsteekt. Een vraag die afsteekt naar het hart.

En die vraag wil ik heel graag aan iedereen meegeven. Als je een actieveling in de gemeente bent, prachtig.....maar besef wel dat je met al je activiteiten kunt vergeten dat het om die eerste liefde gaat. Neem alsjeblieft de tijd om geestelijk bij te tanken en je te koesteren in het feit dat je een geliefd Kind van de Vader bent. Laat de liefde niet opdrogen. Bidt erom dat de verwondering blijft en het licht blijft branden. Blijf investeren in je relatie met God.

En als je niet zo'n actieveling bent, dan wil ik je in de eerste plaats de vraag voorhouden hoe dat komt? Heb je echt tot je laten doordringen wat Gods liefde voor jou persoonlijk betekent.

Dankzij Jezus' offer ben je bevrijd uit slavernij en overgebracht naar het Koninkrijk waar Zijn liefde woont.

Dankzij Gods liefde is er voor jou bevrijding van zonde beschikbaar gekomen. Dankzij Gods liefde is er voor jou overwinning over de dood.

Dankzij Gods liefde ligt er voor jou een nieuwe hemel en een nieuwe aarde in het verschiet.

Een eeuwigheid voor je om je te koesteren in Gods liefde.

Geloven is dat je tot in het diepste van je wezen getroffen wordt door die eerste liefde van God en dat je blij verwonderd bent dat je bij die geweldige God mag horen. En daardoor ontstaat er het diepe verlangen dat anderen die boodschap gaan leren kennen. Ken je daar iets van? Bid je daarom? En bid je ook hoe God jou zou kunnen gebruiken? Bid je of God je wil laten zien waar je gaven liggen, zodat je Hem uit liefde kunt dienen?

En als je dat niet doet, vraag jezelf dan eens eerlijk af of dat te maken kan hebben met een gebrek aan eerste liefde in je leven.

Daarom houden we hier kerkdiensten, daarom doen we aan evangelisatie op het internet en op straat. Daarom hebben we over een aantal weken weer een evangelisatiezondag, omdat we onze vrienden en bekenden zo van harte gunnen dat ze Gods liefde gaan ontdekken. Daarom doen we aan zending, daarom doen we aan jeugdwerk, zodat ook anderen ook de gelegenheid krijgen om Gods hart te leren kennen. Mooie activiteiten die alleen maar zin hebben als ze worden aangewakkerd door die eerste liefde.

Die liefde heeft ieder mens nodig om de eindstreep te halen. Johannes noemt die mensen overwinnaars. Mensen die overeind zijn gebleven in de strijd. Hen wacht de boom des levens. De boom die we al in Genesis tegenkwamen in het begin van de Bijbel en diezelfde boom zien we aan het eind van de Bijbel in Openbaring 22 weer terug in het nieuwe Jeruzalem. Die boom staat symbool voor het eeuwige leven. Dat leven is beschikbaar voor ieder mens die zich koestert in de eerste liefde. Lieve mensen, zullen we allemaal in Gods naam de tijd nemen om uit die Bron te drinken?

AMEN

September 2018

G.P. Hartkamp

Wapenveld